

## Parnaarunneqartussanngorluni eqqartuussaannerup naammassineqarneranut paasissutissat

Uani quppersakkami atuarsinnaavatit parnaarunneqartussanngorluni eqqartuussaannerup naammassineqarnerani maleruagassat pingaarnerit. Sukumiinerusunik/annertunerusumik paasisaqarusukkuut sulisunit atorsinnaavatit maleruagassiat inatsisillu. Aamma sunulluunniit tunngatillugu nalornisuussaguit tamatigut sulisut aperiinnarsinnaavatit.

### **1. Parnaarussivik imaluunniit isertitsivik?**

Parnaarunneqartussanngorluni eqqartuussaagaanni amerlanertigut parnaarussivimmiittussanngortoqartarpoq.

Parnaarussaannissannulli piffissaliussaq sivikitsuinnaappat imaluunniit pissutsit allat pisariaqalersissappassuk imaassinnaavoq isertitsiviit ilaanni imaluunniit Københavnip Parnaarussiviini ("Vestre Fængsel"-imi) parnaarunneqartutit. Taakkunaniinnermi maleruagassiat amerlasuutigut parnaarussivinni matoqqasuni maleruagassiat assigiiaarput - paasisaqarnerorusukkuit ataani allaqqasut takukkit.

### **2. Parnaarussivimmi ammasumi imaluunniit matoqqasumi?**

Parnaarunneqartussanngorluni pillagaaneq amerlanertigut parnaarussivimmi ammasumi naammassineqartarpoq. Taamaakkaluartoq Kriminalforsorgip Pisortaqarfiata aalajangersarsinnaavaa pillagaaneq parnaarussivimmi matoqqasumi naammassineqassasoq, soorlu ukiuni tallimani amerlanerusuniluunniit parnaarunneqartussanngorlutit eqqartuussaasimaguit.

Parnaarussivimmi matoqqasumi sulisut amerlanerusarput nakkutilliinerlu annertunerusarluni parnaarussivinni ammasuninngarnit. Parnaarussivimmi matoqqasumi maleruagassat allaanerusut aammattaq atuutsinneqarput, soorlu aningaasaatit, oqarasuaasorsorsinnaaneq, pulaartoqarsinnaaneq aammalu aneertinneqarsinnaaneq eqqarsaatigalugit. Tamakku pillugit ataani allatat takukkit.

### **3. Immikkoortut killilikkamik ammasut**

Pisuni aalajangersimasuni - assersuutigalugu illersorneqarnissannik pisariaqartitsiguit - parnaarussivimmi ammasumi immikkoortumut killilikkamik ammasumut, parnaarussivinnut matoqqasunuunngitsoq, inissinneqassaatit. Immikkoortuni killilimmik ammasuni malittarisassat sukannernerusarput parnaarussiviup ammasup immikkoortuini sinnerininngarnit. Killilikkamik ammasunngorlugit immikkoortortat pillugit sulisut sukumiinerusumik paasiniaaffigisinnaavatit.

### **4. Parnaarussivimmut matoqqasumut nuutsitaaneq**

Parnaarussivimmi ammasumi oqinnerusumik periarfissaqartitaanerit atornerlukkukku naatsorsuutigisinnaavat parnaarussivimmut matoqqasumut nuutsitaasinnaanerit. Taamatut pisoqartarpoq soorlu illit parnaarussivik qimakkukku akuersissummik tunineqarsimanak, ikiaroorartunik imaluunniit imigassanik aalakoorartunik parnaarussivimmut anngiortumik eqqussisimaguit imaluunniit tamakkuninnga atornerluiguit, qunusaariguit imaluunniit annersaaguit, imaluunniit allamik inatsisaatsulioruit parnaarussivimmi aammalumi avataani.

Paarnaarussivimmut matoqqasumut nuutsinneqarsimaguit sulisut aperisinnaavatit kingusinnerusukkut parnaarussivimmut ammasumut inisseqqinneqarsinnaannut qanoq periarfissaqartinneqarnerlutit.

### **5. Pillagaanerup sivilissusilernera**

Eqqartuussaanerit naammasseriarpas, imaluunniit parnaarussivimmut inissinneqareeriaruit, pillagaanerpit qanoq sivilissusissaa naatsorsorneqartarpoq. Taamaalisqaarneratigut paasitinneqassaatit pillaatisiavit naammassineqarnerani piffissaliussat qanoq ittuunerinik, soorlu pillagaanerit ulloq suna naassanersoq, tassa eqqartuussineq malillugu ulloq suna iperagaasussanngortitaanersutit. Taakkulu saniatigut paasitinneqassaatit ulloq suna anguneqariarpas immaqa aneersinnaatitaalersinnaasutit aammalu ulloq suna misiligutigalugu iperagaagallarneqarsinnaalissanersutit.

Pillagaaninnik naatsorsuinerup inernera akuerisinnaasorinngikkukku maleruagassiat malillugit maalaaruteqarsinnaavutit, takuuk uani Maalaarutit pillugit immikkoortoq. Eqqartuussaannerpit inerneranik naliliineq isumaqatigisinnaanngikkukku piumasarisinnaavat pillagaanerpit qanoq sivilutiginissaanik naatsorsuineq eqqartuussivimmut saqqummiunneqassasoq.

## **6. Inussioqatigiinneq**

Parnaarussivinniinnerup nalaani amerlanertigut parnaarussaqaatitit suleqatigalugillu sunngiffimmi qanimut inooqatigisussaavatit inussioqatigalugit. Parnaarussiviit amerlanersaanni illit ineeqqanni/inigisanni kisimiissinnaavutit sunngiffinni aamma unnuakkut. Parnaarussiviit ilaanni aamma periarfissiisoqartarpoq pillagaanerpit naammassiniarnera parnaarussaqaatit peqatiginngivillugit naammassiniassallugu. Pisuni aalajangersimasuni, assersuutigalugu parnaarussivimmit qimaanissaq imaluunniit sakkortuumik pissusilersorneq pinaveersaartinniarlugit, illit allanik inussioqateqarnissat ilinnut inerteqqutigineqarsinnaavoq (“inussioqatigiissinnaatitaanermit mattussaaneq”).

Isertitsivinni kiisalu Københavnimi Parnaarussivinni inussioqatigiissinnaaneq killilersugaanerusarpoq.

Parnaarussanut 18-it inorlugit ukiulinnut inussioqatigiissinnaanermut maleruagassiat immikkut ittut atuupput. Sulisut aperisinnaavatit pisariaqartissagukku.

## **7. Inummut, isumaginninnikkut aammalu inatsisinut tunngasutigut ikiorsiineq**

Pillagaanerpit nalaani amerlanerpaatigut immikkoortoqarfimmi inissinneqarfigisimasanni sulisunit ikiorneqarlutillu siunnersorneqarsinnaavutit. Aamma immikkoortoqarfimmi sulisut kiisalu parnaarussivimmi isumaginninnermut siunnersorti (socialrådgiver-i) oqaloqatigisinnaavatit illit ilaqtavillumi inuttut isumaginninnermullu tunngasutigut ajornartorsiutisi pillugit.

Parnaarussivimmut imaluunniit isertitsivimmut anngunneqariuit ilitersorneqassaait suut illit pisinnaatitaaffigissaneritit, suut pisussaaffigisussaaneritit kiisalu pissutsit allat parnaarussivimmiinninni atugassarititaasut pillugit. Parnaarunneqarninnit isertitsivimmiilerninniilluunnit sapaatip-akunnera qaangiutsinnagu, illit illillu parnaarunneqarfiit parnaarunneqarninni iperagaariiginnarlutillu sammisassannik peqatigiillusi pilersarusiussaasi illit sammisassarisartagassannik takussutissartalimmik.

Immikkut ittumik ikiorneqarnissamik pisariaqartitsissaguit parnaarussivimmi/isertitsivimmi palasi, napparsimasunik paarsisoq (“niviarsiaq”), nakorsaq, kigutitut nakorsaq, ilinniartitsisoq aamma parnaarunneqarfinilu qullersat saaffigisinnaavatit. Eqqartuussaannut attuumassuteqartunik apeqqutissaqaruit parnaarussivimmi inatsisilerituutut sulisut imaluunniit nunap immikkoortuani allaffeqarfinniut saaffigisinnaavatit. Sulisut aamma innersuussinnaavaatsit inatsisilerituunut tamanut ammasumik ikiorsiisartunut.

## **8. Pigisat aningaasallu**

Ineeqqanni pequteqarpoq, oqoruteqarpoq qaleqarlunilu, allaruteqarpoq sulliseqarlunilu. Aamma killilimmik periarfissaqarputit annikkaluamik nammeneq pigisannik nassataqarnissannut, soorlu atisat assiutillu.

Pigisat suut nassarsinnaaneritit pillugit assigiinngitsunik maleruagassiaqartarpoq apeqqutaalluni parnaarussivik matoqqasumiissanersutit, ammasumiissanersutit imaluunniit isertitsivimmiissanersutit.

Pisariaqarfiani sulisut aperisinnaavatit pigisatit aningaasallu nassiunneqarsimasut ilinnut tunniunneqarsinnaanersut, imaluunniit qinnuteqarsinnaavutit illit pigisatit aningaasaatitillu parnaarussivimmiit avammut nassiunniarlugit.

Allatut pisoqartinnagu parnaarussivik matoqqasumiit aningaasanik nassiussisoqarsinnaanngilaq, taamaallaalli sulinermi akissarsiat nassiunneqarsinnaasarlutik.

Parnaarussaaqqanerpit nalaani pigisatit aserorpata, aserorneqarpata tillinneqarpataluunniit tamatigorluinnangajak parnaarussivik akisussaatinneqarsinnaanngilaq.

## **9. Nerisat/imeruersaatit il.il..**

Parnaarussivimmiinnissamik pillaatissinneqarsimaguit nerisassarsiniutissannik tunineqartassaait namminerlu nerisassarsiniarsinnaasassallutit. Isertitsivinni igariikkanik nerisassinneqartassaait. Peqqinnissaq pillugu nakorsap peqqusineratigut immikkut akuukkanik nerisassiisoqarsinnaavoq. Naatitaannarnik nerisuuguit imaluunniit upperisat patsisigalugu immikkut sanaanik nerisaqartariaqaruit, tamakku tunngavigalugit nalinginnaasumik nerisassiisoqartarsinnaavoq. Pisariaqartikkukku inissinneqarfinni sulisut imaluunniit palasi aperisinnaavatit.

Kaffit tupat allallu pisariaqartitat parnaarussivinni isertitsivinniluunniit pisiarineqarsinnaasarput. Inissiivik apeqqutaatillugu pisiarineqarsinnaasut assigiinngissinnaasarput.

## **10. Pujortarneq**

Parnaarussivinni, ammasuni isertitsivinniluunniit danskit Kriminalforsorgiata ataaniittuni tamani illup iluani pujortarneq inerteqqutaavoq. Silami pujortarsinnaavutit. Pujortarnermut malittarisassiat Kriminalforsorgeqarfinni tamatumalu ataaniittuni allanngorarsinnaapput.

Tupat, cigarettit pujortarnermullu atortut allat sikaavimmi parnaartartumi ineeqqavit silataaniittumiitineqartussaapput imaluunniit sulisunit paarineqartussaapput. Nammineq sikaaviuteqaruit parnaaqqajuaannassaaq - matuersaat illit tigummisassavat.

Tupamik pujortarnermulluunniit atortunik allanik ineeqqanniititaqarsinnaanngilatit. Malittarisassanik unioqqutitsineq pillagaanermik kinguneqartassaaq.

Pujortarunnaarusukkuit, sulisut aperikkat pujortarunnaarniartunut akeqanngitsumik peqataasinnaanersutit.

## **11. Sulineq ilinniagaqarnerlu**

Pillagaanarit parnaarussivimmi naammassiniartillugu pisinnaatitaallutillu pisussaaitaavutit sulissallutit, ilinniagaqassallutit imaluunniit allamik akuerisamik ingerlataqassallutit, tassungattaq ilaavoq katsorsarneqarneq. Suliguit annikitsumik akissarsiaqartinneqassaait. Napparsimaguit nakorsallu sulisinnaanngitsutut nalunaarutigippatit napparsimanersiuteqassaait.

Akissarsiaavit imaluunniit napparsimanersiuteqaativit 15%-ii sipaarlugit immikkoortinneqassapput aninermilu imaluunniit iperagaanermi aningaasartuutitut matussusiinissamut atorneqarsinnaapput.

Nunamit anisitaalersunut malittarisassat aalajangersimasut atuutsinneqarput - sulisut aperikkat.

Pillagaanarit isertitsivimmi naammassiniarneqarpat sulisinnaatitaassaait pisussaaffiginaguli.

Suliassatut ilinniarsinnaasutullu neqeroorutit inissiivimmiit inissiivimmut allanngoraput, workshoppertitsinermut imaluunniit igaffinnut atatinneqarput, aammalu isertitsivinni killilersugaanerullutik. Parnaarussivimmiikkuit amerlanertigut sulliveqarfinni tunisassialioqataasinnaavutit, nunalerinermik orpippassualerinermillu sammisaqarsinnaallutit, aammalu eqqiaanermik kiisalu illutanik aserfallatsaaliinermik suliarsinnaallutit imaluunniit inissiiviup eqqaanik saliillutillu piorsaaqataasinnaallutit. Isertitsivimmiikkuit amerlanertigut taamaallaat neqeroorutigineqartarput pisariunngitsunik tunisassialioqataaneq aammalu illutanik aserfallatsaaleeqataaneq.

Ilinniartitaaneq parnaarussiviup atuarfittaani ingerlanneqartarpoq, imalluunniit isertitsivimmiikkaanni avataaneersunit ilinniartitsisunit ingerlanneqartarluni, ilinniartitsissutigineqartullu amerlanerit tassaasarpot inersimasunut atuartsineq nalinginnaasoq imaluunniit immikkut atuartsineq.

Illit kissaatitit pikkoriffigisatillumi sapinngisaq tamaat isiginiarneqassapput. Periarfigisinnaasatit pillugit sulisut aperisinnaavatit.

Pissutissaqarluarpat immikkut akuerineqarlutit parnaarussiviup avataani sulisinnaatitaassaait ilinniarsinnaatitaallutilluunniit ("frigang"-eqarlutit) imaluunniit aamma suliffiviit parnaarussivimmiit isumagisinnaassallugu. Taamatut frigang-eqarlutit sulininnut akissarsiaqaruit amerlanertigut inissiivimmiititaaninnut akiliisassaait. Tamakku pillugit sulisunit paasitinneqarnerusinnaavutit.

## **12. Katsorsarneqarneq**

Immikkut pisariaqartitsissaguit katsorsarneqassallutit ilaatigut periarfissinneqarsinnaavutit danskit Kriminalforsorgiata inissiisarfutaasa avataanniittumut inissinneqarlutit pillagaanerit naammassiniassallugu. Taamatulli aqqisoqarsinnaanngippat danskit Kriminalforsorgiannit neqeroorutigineqarsinnaapput katsorsaariaatsit assigiinngitsut immaqa atorsinnaasatit, soorlu imigassamik imaluunniit ikiaroonartunik atornerluisuuguit, imaluunniit pinguttaasimasutut imaluunniit kinguaassiuutitigut atornerluisimasutut eqqartuussaasimaguit. Danskit Kriminalforsorgiannit saqqummersinneqarsimapput quppersakkat immikkut ittut katsorsarneqarsinnaaneq assigisaalu pillugit paasissutissartallit. Pisariaqartissagukku sulisunut paasinaasinnaavutit.

## **13. Sunngiffimmi**

Allatut pisoqartinnagu pisinnaatitaavutit ullormut minnerpaamik nal.ak.-ni ataatsimi silamiinnissannut ("silaaanarissarneq").

Inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit ullormut akunnerit marluk tikillugit timertik aalatinnissaannut pisinnaatitaaffeqarput, akunnernilu taakkunani minnerpaamik ak. ataaseq silamiinnermut atorneqassaaq.

Periarfissaqarputit radiomik tusarnaarnissamut, TV-mik isiginnaarnissamut avisinillu atuarnissamut. Pisariaqartissagukku sulisut aperikkat radiomik TV-millu atorniarsinnaanermut qanoq periarfissinneqarsimanersutit, kiisalu atuagassianik, avisinik assigisaannillu atorsinnaanersutit pisisinnaanersutilluunniit.

Sunngiffimmi neqeroorutit amerlsanerusarput parnaarussivinni ammasuniilluni, isertitsivinniikkaannili ikinnerusaqalutik. Parnaarussivinni neqeroorutigineqartarput timersorneq, timigissarneq, nuannarisanik assigiinngitsunik sammisaqarsinnaaneq assigisaallu. Pisariaqartissagukku sulisut aperikkat.

## **14. Upperisarsiorneq**

Parnaarussivinni isertitsiviillumi ilaanni naalagiaritsisoqartarpoq. Pisinnaatitaavutit upperisarsiorinnut atatillugu palasinnik assigisaanilluunniit oqaloqateqarnissannut. Parnaarussivimmi palasip ilagiit Qallunaaneersup saniatigut inissiiviit ilaannut aalajangersimasunik attaveqartitsisoqartarpoq ilagiinnit allaneersunik, soorlu muuamaakkormiut imam-iinik kiisalu ilagiit Katuullineersunik. Parnaarussivimmi palasip imaluunniit sulisut pisariaqartissagukku isumagisinnaavaat avataaneersumik palasimik imaluunniit upperisarsioqatinnik allamik palasitut pisinnaasumik oqaloqateqarnissat.

Upperisat malillugu ulluni aalajangersimasuni attugaqaqqusaassanngikkuit, suliffimmiinnissat tamakku najoqqutaralugit aqqissorneqassaaq.

## 15. Napparsimaneq

Parnaarussivik/isertitsivik aalajangersimasumik nakorsa qarpoq. Parnaarunneqareeriaruit nakorsamik imaluunniit napparsimasunik paarsisumik ("niviarsiaq"-mik) oqaloqateqarnissannik neqeroorfigineqassaait. Isuma qaruit nakorsiartariaqarlutit sulisut tamatuminnga paasitissavatit taakkulu nakorsa q/napparsimasunik paarsisoq attavigissavaat.

Nakorsap nalilertussaavaa katsorsartariaqarnersutit, katsorsarneqarnerillu danskit Kriminalforsorgiata katsorsaaviini imaluunniit napparsimmavimmi nalinginnarmi ingerlanneqassanersoq nakorsap aalajangissavaa.

## 16. Kigutileritinneq

Kigutileritinnerit ilaannik suliaritinnissannut pisinnaatitaavutit. Taamatut suliaritinnerit ilaat nammineq akilertussaavatit. Pisariaqartikkukku sulisut aperikkit.

## 17. Pulaartut

Pisinnaatitaavutit sap. akunneranut sivikkinnerpaamik nal.ak. ataatsimik sivilutigisumik pulaarteqarnissannut, sapinngisarli tamaat sap. akunneranut nal.ak. marlunnik sivilutigitinniarneqartassalluni. Parnaarussivinniikkaanni amerlanertigut sulik akulikinnerusumik sivilunerusumillu pulaarteqarsinnaaneq periarfissaasinnaavoq. Pulaartussatit amerlanertigut siumut akuerineqareersimasartussaapput.

Pulaarteqartut amerlanertigut sulisunit nakkutigalugit alakkarterneqarneq ajorput. Pisinnaatitaavutit alakkarterneqarnak illersuisunnit pulaarteqarnissannut, taanna parnaarunneqarninnut patsisaasunut illersuisuuppat, imaluunniit illersussappatit inatsisaatsuliornermut unnerluutigineqaatinnut. Taamatuttaaq pisinnaatitsiso qarpoq inatsisilerituut allat eqqartuussivinniit illersuisussatut toqqarneqarsimasut eqqarsaatigalugit.

Ilinnut pulaarsinnaasunik ilaqutaqanngikkuit ikinnguteqanngikkuilluunniit sulisut aperisinnaavatit qanoq periarfissaqartinneqarnersutit ilinnut pulaartartussamik toqqaasoqarnissanut.

Amerlanertigut periarfissa qarputit tusagassiortunit pulaarneqarnissannut. Apersorneqassaguit danskit Kriminalforsorgiat tamatumunnga akuerseqqaartussaavoq pissutigalugu tusagassiorfinnut oqaatigisinnaasatit aalajangersimasumik killilersorneqarsinnaammata.

## 18. Oqarasuaasorsornerit

Parnaarussivinni ammasuni oqarasuaammik angallattakkamik iikkamut atasumik attartortoqarsinnaavoq, taamaattumillu taamaallaat ineeqqanni ator neqarsinnaavoq. Aamma oqarasuaatit aningaasanik nakkartitsivillit imaluunniit siumut akilikkanik manguttaqarluni (kort-eqarluni) ator neqarsinnaasut parnaarussanit ator neqarsinnaapput. Parnaarussivinni matoqqasuni isertitsivinnilu taamaallaat oqarasuaasorsorinnaatitaassaait, immikkut ittumik akuerineqarsimaguit. Oqarasuaasorsornerit amerlanertigut nammineq akilertussaavatit. Sulisut oqaluunniakkannut siarngutissavaatsit amerlanertigullu oqaloqatigiinner si tusarnaassallugu. Parnaarussivinni matoqqasuni aammalu Københavnimi Parnaarussivinni immikkut aaqqissuisoqarnikuvoq oqarasuaatit manguttaqarluni (kort-eqarluni) atortakkat pillugit. Tamanna pillugu sulisut sukumiinerusumik oqaluttuussinnaassavaatsit.

Oqarasuaasorsorninnut nalinginnaasumik nammineq akiliisassaait.

Parnaarussivinni oqarasuaatinik angallattakkanik peqarsinnaaneq inerteqqutaavoq. Parnaarussivinni matoqqasuni aammalu isertitsivinni oqarasuaammik angallattakkamik eqqussineq pillaatissutigineqarsinnaavoq. Aamma ikinngutivit ilaqttavilluunniit parnaarussivimmi matoqqasumiittutit imaluunniit isertitsivimmiittutit pulaarlutit oqarasuaammik angallattakkamik eqqussigunik pillaatissutigisinnaavaat.

## 19. Allakkat

Allagarsiatit amerlanertigut atuarneqaaqaassanngillat aatsaalli taamaaliortoqassalluni pisariaqarsorinarsippat eqqortumik iliornissaq isumannaallisaanissarlunniit eqqartassatigalugit, ingasaassiniarnernit eqqorneqarnissaq imaluunniit pinerluttoqarnissaa pinaveersaartinniarlugit, imaluunniit inuuneq naallugu paarnaarunneqartussanngorlugit imaluunniit immikkut paarisassanngortinneqarlutik eqqartuussaasunut malittarisassat eqquutsinniarlugit, imaluunniit aamma pinerluuteqarninnik misillertitaasoq (eqqugaasoq) illersorniarneqartariaqalissappat. Patsisit tamakkuttaaq tunngavigalugit aamma allakkat tunniunneqaratillu nassiunneqanngitsoorsinnaapput.

Allagarsiassatit amerlanertigut illit najuutsillutit isigitillutillu ammarneqassapput puuatalu imai misissorneqassallutik.

Parnaarussivinni matoqqasunit isertitsivinniillu allakkat nassiunniakkatit ingerlateqqinnginneranni nalinginnaasumik misissoqqaarneqartarput. Parnaarussivinni ammasunit allakkat nassiunniakkatit ingerlateqqinneqartarput amerlanertigut misissoqqaarnagit. Sulisut ammartersinnaangilaat ilinnut allakkat ukuninnga pisorta qarfinneersut, soorluttaaq illit taakkununga allakkatit misissoqqaarneqartussaangitsut: Inatsiseqartitsinermut ministeri, Kriminalforsorgimi direktøri, eqqartuussiviit, Eqqartuussivik Immikkut Maalaartarfik, Procesbevillingsnævn-i (Eqqartuunneqaatip Eqqartuussivimmi Qaffasinnerusumi nalileqqinneqarsinnaaneranut Akuersisartut), unnerluussisut, politiit, Folketingip Ombudsmand-ia, Sulisut ammartersinnaangilaat ilinnut allakkat ukuninnga pisorta qarfinneersut, soorluttaaq illit taakkununga allakkatit misissoqqaarneqartussaangitsut: Inatsiseqartitsinermut ministeri, Kriminalforsorgimi direktøri, eqqartuussiviit, Eqqartuussivik Immikkut Maalaartarfik, Procesbevillingsnævn-i (Eqqartuunneqaatip Eqqartuussivimmi Qaffasinnerusumi nalileqqinneqarsinnaaneranut Akuersisartut), politiit, Folketingip Ombudsmand-ia, Folketingimi ilaasortat, pisorta qarfiit allat, Europami Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Eqqartuussivik, Inunnik Anniartitsinerit Pillugit Europami Ataatsimiititaliaq, FN-ip (Naalagaaffiit Peqatigiit) Inuit Pisinnaatitaaffii Pillugit Ataatsimiititaliaa, FN-ip Inunnik Anniartitsinerit pillugit Ataatsimiititaliaa, unnerluutigineqarninni imaluunniit suliami ingerlasumi illersortit, taakkununga ilaallutik tigummineqarallartussanngortitaanerniit misiligutaasumik iperagaasinnaanernut suliaq. Taamatut aalajangiineq aamma atuuppoq allakkuit imaluunniit allagarsiguit inatsisilerituunit illersuisuusussatut pisortanit toqqarneqarsimasunit. Allakkalli taamaattut qinnguarterlugit misissorneqarsinnaapput, anngiortumik eqqussiniartoqarsinnaanera pinngitsaaliorniarlugu.

Atuarneq allannerluunniit eqarigukkit sulisunut tamanna oqaatigisariaqarpat, taamaaliuorimmi ikiorsinnaavaasit soorlu båndimut immiussivimmik pissarsissullutit imaluunniit oqarasuaasersorsinnaanerit annertusitillugu.

## 20. Allakkat digitaliusut - oqartussaasunit allagarsiat

Parnaarussat amerlanersaat internetersinnaatitaanngillat taamaattumillu allagarsiaminnik digitaliusunik alakkaasinnaanatik. Illit internetersinnaatitaanngikkuit digitaliusunik allagarsisarunnaarumasinnaavutit, paarlattuanillu nalunaarsorneqarneqarsimasutut adresse alla tunniussimanngikkukku) oqartussaasunit allakkatigut allagarsisalissaatit. Aamma aalajangersinnaavutit ilaqquttat allakkatigut oqartussaassusilersinnaavat internetikkut allagarsiannik digitaliusunik alakkaasarnissamut. Paasisaqarnerujumallutit sulisunut saaffiginngit.

## 21. MitID

Danskit Kriminalforsorgianni sulisuinit parnaarussanut isertitsivinniittunut, parnaarussanut inissiigallartarfinniittunulluunniit MitID-t tunniunneqarsinnaapput imaluunniit attatsinneqarsinnaapput. Parnaarussat MitID-minnik atuisinnaapput parnaarussivimmi inissiigallartarfinmiluunniit internetersinnaatitaagunik. Aamma aneernerminni iperagaareernerminniluunniit MitID-tik atorsinnaavaat.

## 22. Qinersinerit assingilu

Pisinnaatitaavutit folketingimut kommuninut il. il. allakkatigut qinersinissamut. Aammattaaq pisinnaatitaavutit politikikkut ingerlatsinerni allani inatsisaatsuliorfiunngitsuni ingerlatseqataanissannut.

## 23. Oqaaseqartartut il.il.

Inissiivimmi atugarisat nalinginnaasut pillugit parnaarussat aalajangeeqataanissaminut pisinnaatitaapput. Tamanna pisinnaavoq parnaarussat oqaaseqartatussatut toqqagaat aqutigalugit.

## 24. Aneersinnaatitaaneq

Parnaarussivinni ammasuni inissinneqarsimasut amerlanersaat sap.ak. pingasut allortarlugit pingajuata naanerani parnaarussivimmit aneersinnaatitaasarput ("orlov"/"sulinngiffeqarneq"). Parnaarussaarnit ullut 30-t qaangiutereeriarpata aatsaat aneersinnaatitaanerit atuutilersinnaavoq, ilaanneeriarlunili, assersuutigalugu sivilisuumik pineqaatissinneqarninni, suli sivilisunerungaatsiarneroqisumik utaqqisariaqarsinnaavutit.

Aamma periarfissiisoqartarpoq aneersinnaatitaanermik parnaarussivinnit matoqqasunit, tamannali parnaarussivinnut ammasunut naleqqiullugu taama pilertortigisumik pineq ajornaqaaq. Pisariaqartissagukku sulisut aperikkat. Aneersinnaatitaanerit atornerlukkukku, soorlu uteqqinngitsooruit, ikiaroornartunik imaluunniit imigassanik anngiortumik eqqusseriaruit, imaluunniit aneernerpit nalaani nutaamik pinerluttulioruit, ilinnut aneersinnaatitaanermut akuersissut arsaarinnissutigineqarsinnaavoq. Akuersissut arsaarinnissutigineqarsinnaavoq soorlu parnaarussiviup iluani ikiaroornartunik atornerluillutillu, peqarlutillu tuniniaasaruit. Parnaarussivik ammasumiillutit taamaalioruit ilimagisinnaavattaaq parnaarussivik matoqqasumut nuutsitaanissat.

Parnaarussatut periarfissaqarputit aalajangersimasunik pisassaqaarfinni aneersinnaanermut, soorlu qanigisavit ilaat perululluni napparsimalerpat imaluunniit toquppat.

Aneersinnaanermut akuersissummik taamaattumik piniarnerit tamarmik aalangersimasumik aamma akuerineqarsinnaasumik tunngaveqartariaqarput akuersisoqarsinnaallunilu aatsaat atornerlunneqannginnissaanut qularutissaqanngikkaangat. Annersinnaatitaaneq ilaatigut paarsisuliilluni pisarpoq.

## 25. Misiligummik iperagaaneq

Parnaarussat misiligummik iperagaanissaminut pisinnaatitaasut eqqartuussissummi piffissaliutaasup 2/3- ia naammassineqaraangat misiligummik iperagaasarput. Sivikinnerpaamilli qaammatini marlunni parnaarussaareersimasariaqarputit misiligummik iperagaassaguit.

Ilaanni misiligummik iperagaasinnaavutit eqqartuunneqaravit sivilisussuliissutip affaata 2/3- atalu akornanniittoq naammassigaangakku.

Taama aalajangiisoqarsinnaasarpog soorlu parnaarussaanerpit nalaani pimoorullugu tamaviaaruteqarsimaguit nutaamik pinerluttuliornissat ingalasimaniarnarlugu, assersuutigalugu ikiaroonartutortarnerit imaluunniit imigassamik atornerluisuunerit katsorsarneqaatigukku. Pisariaqartissagukku tamakku pillugit sulisut aperikkitt.

Inuuneq naallugu parnaarunneqartussanngorlugit eqqartuunneqartut misiligummik iperagaanissaminut periarfissaqalersinnaapput sivikinnerpaamik ukiuni 12-ini parnaarussaasimareeraangamik.

Parnaarussiviup imaluunniit Inatsiseqartitsinermit ministeriaqarfiup (Kriminalforsorgip Pisortaarfia) aalajangiiffigisarpaa misiligitigalugu iperagaasinnaanersutit. Isumaqarunik misiligummik iperagaanissat unnersuutigineqarsinnaanngitsoq aarlerigigamikku nutaamik pinerluuteqarnissat, misiligummik iperagaanissat itigartitsissutigisinnaavaat.

Misiligummik iperagaasoqaraangat misiliinerup qanoq sivilissusilernissaa aalajangerneqartarpoq. Misiligummik iperagaanerpit atuunnerani nutaamik pinerluuteqaruit parnaarussanngortitaanerpit sinnera amerlanertigut pillaatisiavit nutaap qaavanut tapiliunneqassaaq.

Ilaatigut misiligutaasumik iperagaasinnaavutit danskit Kriminalforsorgiata nakkutigineqarnissannut piumasaqaatai aatsaat malinneqarsinnaagaangata. Aamma ilaatigut immikkut ittunik piumasaqaateqartoqarsinnaavoq soorlu imigassamik atornerluininnik katsorsarneqarnissannik Piumasaqaatit taamaattut unioqutikkukkit danskit Kriminalforsorgiannit aalajangiunneqarsinnaavoq parnaarussivimmut utertinneqassasutit (iserteqqinneqassasutit).

## **26. Pinerlerneqarsimasumik ilisimatitsineq**

Inummut ingasattumik pinerluttuliorsimasutut eqqartuussaasimaguit - soorlu saassussinermut, tarnikkut naalliutsisinermut, malersuinermut, siorasaarinnermut imaluunniit kinguaassiuutitigut naapertuilluannngitsuliornermut - pillaatisinissavit tungaanut tigummigallagassanngortinneqarsimaguit pinerlikkat pisuni ukunani ilisimatinneqarumasinnaavoq:

- Siullerpaamik nakkutigineqarnak aneertinneqaleruit
- Siullerpaamik nakkutigineqarnak aneertinnak pineqaatissinneqarnerit atorunnaarsinneqarallassappat
- Parnaarussiviup avataani nakkutigineqarnak aneersinnaaffinni inissinneqarsimallutit siullerpaamik nakkutigineqarnak aneernissamut akuerisaasimaguit
- Iperagaasimaguit
- Qimaasimaguit

Pinerlineqarsimasog aamma nalunaarfigitikkusussinnaavoq pisuni makkunani:

- Danmarkimi radiokkut tv-kkulluunniit maluginiarnartutut aallakaatitamiikkuit
- Danskit aviisiisa arlaannit apersorneqarnerit allaaserineqarpat

Politiit aalajangissapput pinerlineqarsimasog ilisimatinneqassanersoq.

Pinerlineqarsimasog ilisimatinneqarumasinnaavoq aneernissannik akuerineqarnerit, iperagaanerit assingusumilluunniit pisoqarnera pillugu juulip aallaqqaataa 2011 sioqqullugu pinerluttuliorsimaguit. Tusagassiuutini takussaallutilluunniit tusarsaaguit ilisimatinneqarnissamik malittarisassiat atuutissapput qanga pinerluttuliorsimanerit apeqqutaatinnagu.

## 27. Maleruagassiat, iliuusereqqusat inerteqqutillu

Pisinnaatitaavutit takussallugit danskit Kriminalforsorgiata Maleruagassiaani aammalu Europami Parnaarussiviit Maleruagassiaanni qanoq allassimasoqartoq, kiisalu aamma parnaarussivimmi isertitsivimmilu qanoq ittunik immikkut maleruagassiaqartoqarnerseq

Imigassat ikiaroornartullu inerteqqutaapput. Taamaapputtaaq nakorsaatit nakorsamit tunniunneqarsimanngitsut.

Parnaarussivimmit/isertitsivimmit qimaagaanni pillaatissutaasarpoq.

Tamakku saniatigut maleruagassiat atuutut sulisullu unnersuussutaat naalanniartassavatit.

## 28. Naalanngitsuliortunut pillaatit il.il.

Maleruagassiat unioqqutikkukkit naalanngitsuliortutut pillaatissaatit, soorlu mianersoqqusummik tunineqarlutit, akiliisitaallutit, pillaatitut aneersinnaajunnaarlutit, pulaartoqarsinnaanerit, allakkanik allassinnaanerit imaluunniit oqarasuaammik atuisinnaanerit killilersorneqarallarlutik, imaluunniit ineeqqamiittussanngortinneqarallarlutit (mattussaallutit). Naalanngitsuliortutut pillaatissinneqarnermut atatillugu assigiinngitsunik pisinnaatitaaffeqarputit, taakkualu pillugit sulisut ilisimatissavaatsit, taakkununga ilanngullugu aalajangiisoqannginnerani oqaaseqarsinnaatitaanerut aamma aalajangiinnermut tunngavilersuut tusarnissaanut pisinnaatitaaffitit. Pisut ilaanni aamma paarnaarussanut allanut inussioqatigiinnernut ilaasinnatitaajunnaarsinnaavutit ("inussioqatigiinnermit mattussaaneq"). **Maalaarutit** aamma takukkit.

## 29. Misissugaaneq

Parnaarussivimmut/Isertitsivimmut isertinneqarninni misissorneqarsinnaavutit (ujarlerfigineqarsinnaavutit). Ima paasisariaqarpoq sulisut misissussagaat nassataqarnermut parnaarussivimmi/isertitsivimmi pigineqaqqusaanngitsunik. Pisariaqarfiani tamataajarneqarsinnaavutit - aamma taamaaliorfigineqarnerit upperisannut akerliugaluarpalluunniit. Taama misissuisoqartarpoq inuttut sooqatinnit (arnat aarnanit - angutit angutinit).

Parnaarussivimmiinnerpit nalaani aamma misissuiffigineqarsinnaavutit, soorlu pulaarteqaleruit pulaarteqareeraangavillu. Upalungaarsimaniarneq pillugu aamma illit inigisat misissuiffigineqarsinnaavoq. **Maalaarutit** aamma takukkit.

Aamma peqquneqarsinnaavutit quunnik misissugassamik tunniusseqqullutit, ikiaroornartutursimanersutit mississorniarlugu.

## 30. Pissaanermik atuneq il.il.

Pisut ilaanni sulisut pisinnaatitaapput pissaanerminnik atuinissaminnut tassanilu upalungaarsaatit atorsinnaallugit. Sulisut ilaatigut atorsinnaavaat paagutseriaatsit assigiinngitsut imaluunniit parnaarsartunik paffequtsiusiillutik, anaatalersorlutik seqqartaatinilluunniit qasilitunik atuillutik.

Pissaanermik atuinerit qanoq ikkaluartulluunniit tamarmik sukumiisumik nakkutigisaapput, atuiniaaraannilu taamaaliulinnginnermi piumasaqaatit aalajangersimalluinnartut naammassineqarsimasariaqarput. Pissaanermik atuneq tamatigut sakkukinnerpaaq atorniartariaqarpoq angorusutaq piniarlugu. **Maalaarutit** aamma takukkit.

### 31. Tunngavissaqanngitsumik pineqarsimanermut taarsiiffigisaaneq

Taarsiiffigineqarnissannut pisinnaatitaavutit, tunngavissaqanngitsumik parnaarussassanngortitaanerpit killinga qimmorlugu parnaarussaasimaguit, tunngavissaqanngitsumik inissinneqarsimaguit inimit killisiuisarfimmut, pillaatitut ineeqqamut imaluunniit inimit isumannaallisakkamut imaluunniit tunngavissaqanngitsumik inussioqatigiisiinnaatitaanermit mattussaasimaguit. Allatut tunngavissaqanngitsumik pineqarsimaguit ilaatigut, tassa piumasaqaatit aalajangersimasut naammassineqarsinnaappata, taarsiiffigineqarsinnaavutit.

### 32. Ajutoornermut tunngatillugu taarsiiffigitinneq

Pisinnaatitaavutit danskit Kriminalforsorgiata isertitsiviutaaniitillutit ajoquseruit taarsiiffigitissinnissamut. Sulininni sukisaarsaartillutilluunniit ajoqusersimaninnut tunngatillugu taarsiiffigitissinnaavutit. Aamma taarsiiffigitissinnaavutit, assersuutigalugu ajoquserinnut tunngatillugu isarussatit aserorpata.

### 33. Suliassamik isumaginninneq

Nalinginnaasumik pisinnaatitaavutit oqaaseqarlutit saqqummiussinissannut illit pillutit suliaq naammassineqartinnagu. Itigartitsinerit aalajangiinerillu ilinnik tapersiinningsut allatut pisoqartinnagu tunngavilersorneqartussaapput. Pisinnaatitaaffigaat aalajangiineq allaganngorlugu pissallugu. Malittarisassanut ilaavoq illit pillutit allattugaatit assilinerinik pinissaannut kiisalu allattukkanut atatillugu aalajangiisoqannginnerani oqaaseqarfisignaataitaninnut pisinnaatitaaffeqartutit.

Ilaatigut pillagaanerup naammassiniarnerani inissiivimmut sorlermut inissiisoqarnissaanut tunngasut immikkut malittarisassaqrput, taamatuttaaq ipput inussioqatigiissinnaanermit mattunneqarnissamik aalajangiinerit kiisalu danskit Kriminalforsorgiata inissiisarfiutaanit allamut nuutitsisarnerit. Sulianut tamakkununga tunngatillugu suliap pappialartaannik qimerluuisinnaaneq pisussaaffiginngilat, taamaattumillu ilaatigut aalajangiussamut tunngavilersuutiniq tusartinneqarnissat killeqassaaq.

### 34. Maalaarutit

*Danskit Kriminalforsorgiata aalajangigaannut tunngatillugu maalaaruteqarneq*

Nalinginnaavoq danskit Kriminalforsorgiata aalajangigai pillugu Kriminalforsorgip immikkoortortaqrifiinut maalaaruteqarsinnaannginnerit. Makkuli pillugit aalajangikkat maalaarutigineqarsinnaapput:

- Inissinneqarneq nuutsinneqarnerlu
- Inuusuttunik inatsisunik unioqqutitsisimasunik pillaatissiinermut inatsimmi immikkoortup 78-p naapertornissaanut itigartitsineq aamma akuersisummik atorunnaarsitsineq
- Eqqartuussummik naatsorsuineq
- Parnaarussanik misissueqqissaarneq
- Ineeqqat pillaaftit killisiuiffiillu aamma aneeqqusaanngikkallarnek
- Ineeqqamut matoqqasumut inissinneqarneq, paffequtiniq saviminernik illersuutinillu allanik atuineq
- Pissaanermik atuineq
- Parnaarussanik inussioqateqarneq
- Allaqateqarneq
- Pulaarteqarneq, aamma meeqqannik tigummigallaaqateqarnissamik itigartitaaneq
- Tusagassiuutitut attaveqarsinnaatitaanerup killeqarpallaarnera
- Aneersinnaatitaaneq

- Arsaarinninneq
- Misiligummik iperagaaneq
- Misiligummik iperagaanermik atorunnaarsitsineq
- Singernikkut elektroniskiusumik qileruteqarluni pillaatisiamik atuinnissamut akuersisummik atorunnaarsitsineq
- Pillaatitilluni tunngavissaqanngitsumik pineqarsimaneq pillugu taarsiiffigitinneq

Maalaarnissamut periarfissatit pillugit sukumiinerusunik paasissutissaqarpoq tigummigallaanissamik nalunaarummi assigiinngitsullu ataasiakkaat pillugit nalunaarutini. Sulisut malittarisassianik eqqortunik nassaarnissannut ikiorsinnaavaatsit.

Aalajangikkamut aalajangersimasumut tunngatillugu maalaarsinnaatitaaguit sulisut tamanna pillugu paasissutississavaatsit. Aalajangikkat allattugaatigineqarpata maalaarnissamut periarfissatit aalajangikkamit takuneqarsinnaassapput.

Kriminalforsorgip immikkoortorta qarfiinut danskit Kriminalforsorgiannit aalajangikkat pillugit maalaaruteqarusukkuit, aalajangiunneqartumit qaammatit marluk qaangiutsinnagit taamaaliortariaqarputit.

#### *Sulisut iliuusaat pillugit maalaarutit*

Eqqunngitsumik pineqarsimaguit imaluunniit ajortumik pineqarsimaguit atornerlunneqarsimaguilluunniit paarnaarussiviup aqutsisinut naammangittaalliorsinnaavutit.

Inatsisinut naapertuutinngitsumik pissusilersortoqarsimaneranut unnerluutiginninnerit Kriminalforsorgenip misissornissaanut pisussaataitaaffeqarput.

#### *Kriminalforsorgip aalajangigai*

Suliat tamatumanna aalajangiiffigineqarsimasut aalajangersimasut eqqartuussisunukaassinnaavatit. Taamaaliorsinnaanerit aalajangikkanut makkununga atuuppoq:

- Eqqartuussisummik naatsorsuinnermut tunngatillugu aalajangikkat
- Allakkanik tigummigallaanermut tunngatillugu aalajangikkat ilaat
- Ineeqqami pillavimmi ullunit arfineq-marlunnit sivisunerusumik pillaatissiinnissamik aalajangikkat
- Pigisanik aningaasanilluunniit arsaarinninnissamik aalajangikkat ilaat
- Sulinnerit akissarsiassannit aningaasat ilaannik taarsiissutissasut tiguneqarnissaannut aalajangikkat
- Eqqartuussisutip piffissaliutaasup 2/3-ia naammassereerlugu inuunerluunniit naallugu eqqartuussutip ukiut 14-issaata kingorna misiligummik iperagaanissamik itigartitsineq
- Parnaarusseqinnissamik aalajangikkat
- Tunngavissaqanngitsumik pineqarsimanermut taarsiiffiginninnissamik itigartitsinnermut tunngatillugu aalajangikkanut tunngavigisat ilaat ilumuunngissorineqarpata

Aalajangikkamik eqqartuussisunut ingerlatitseqqiinnissamut qinigassannut tunngasunik paasissutissanik sukumiinerusunik pisinnaavutit Pillaatissiinnermi iliuusissat allattorsimaffiini.

Immikkoortorta qarfimmit aalajangikkap eqqartuussisutigoortinneqarnissaa piumasarisinnaagukku, aalajangigaq qanoq aalajangerneqarsimaneranik ilitersuutitaqassaaq. Eqqartuussisunut aalajangigasseerusukkuit, aalajangiissummik paasitinneqarnissat sapaatip-akunnerinik sisamanik sioqqullugu tamanna piumasaqaatigisariaqarpat.

#### *Folketingimi Ombudsmandi*

Danskit Kriminalforsorgiata aalajangiussaani inaarutaasumik Folketingimi Ombudsmandimut maalaaruteqarsinnaavutit. Ombudsmandi aalajangikkamik allannguisinnaanngilaq, ombudsmandilli oqartussaasut pineqartumik aalajangiisut qinnuigisinnavai eqqarsaatigineqqeqqullugit. Nalinginnaasumik ombudsmandip piumasaqaataa eqqarsaatigineqartarpoq.

### *Parnaarussanut malaarnissamut ilitersuut*

Pissutsit parnaarussivinni imaluunniit parnaarussaangallarfinni aammalu pinerluttunik isumagin-  
nittoqarfiup sulisui pillugit maalaarneq

Malugeqquneqarpoq, periarfissaqaravit pissutsit parnaarussivimmi imaluunniit parnaarussaangal-  
larfinni maalaarutigisinnaangakkit, soorlu aamma maalaarutigisinnaavat pinerluttunik isumaginnit-  
toqarfiup atorfilittaani nakuuserfigineqarsimaguvit. Aamma tamanna sulisut pissusilersuutaannut  
atuuppoq, soorlu misiginikuungukku sulisut pissusilersornerat imaluunniit oqalunnermikkut nika-  
saarpasissumik pillutik imaluunniit assigisaanik.

Maalaarutit allakkat puusnaanut matoqqasumik poorlugu sulisunut tunniussinnaavat piumasa-  
ralugu, nassiunneqarnissaa Suliffeqarfiup Siulersuisuinut, Områdip allaffeqarfianut imaluunniit  
Pisortaqarfimmut. Tamatuma kingorna allakkatit tiguisussamik aatsaat ammarneqassapput,  
tamatuma kingorna aalajangiiffineqassaaq, kiap maalaarutit akissuteqarfigissagaa. Malugissavat,  
suliaq misissuiffineqassammat, tamatuma kingunerissallugu peqataasut tusarniaaffineqarnis-  
saat.

### **35. Inunnik nalunaarsuinermit inatsit**

Danskit Kriminalforsorgiata inissiisarfisa ilaanni parnaarunneqarsimaguit, paasissutissat  
ilinnut tunngasut qarasaasiat atorlugit katersorneqarlutillu suliarineqassapput.

Inunnik nalunaarsuinermit inatsit malillugu pisinnaatitaaffitit makku atorsinnaavatit:

Pisinnaatitaavutit paasissutissanik edb-kut suliarisassanngorlugit katersineq pillugu  
paasitinneqarnissamut:

- Pisinnaatitaavutit qinnutigissallugu paasissutissat suliarineqartut suunerinik  
paasitinneqarnissannik;
- Pisinnaatitaavutit piumasarissallugu paasissutissat iluarsineqassasut imaluunniit piarneqassasut  
mattunneqassasulluunniit, taakku kukkusuuppat paasinerluutaasinnaappata imaluunniit  
assigisaannik inatsit unioqqutillugu edb-kut suliarineqarsimappata

### **36. Immikkut nunat allamiunut**

#### ***Maleruagassiat***

Pillaatisiap naammassiniarnerani maleruagassiat pingaarnerit tuluttoortut pigineqarput.  
Taakku sulisunit atorsinnaavatit.

#### ***Oqaatsinik ajornartorsiutit***

Amerlanertigut sulisut tuluttut ilaatigullu oqaatsit allat aamma atorlugit  
oqaloqatigisinnaassavaatsit. Oqaatsilli taakku saperukkit sulisut ilaasa imaluunniit  
parnaarussaqaativit ilaasa immaqa nutserussinnaassavaatsit.

Sulisut pisariaqarfiani ajornanngippallu avataaneersunik nutserisunik aggersaasinnaapput.

#### ***Oqaaseqartartoq***

Inissiiviit ilaanni immikkut toqqakkamik nunat allamiut oqaaseqartartoqartarput.

#### ***Aallartitaqarfiit il.il.***

Illit nunagisavit aallartitaqarfianut sinniisoqarfianulluunniit attaveqarnissannut periarfissaqarputit.  
Pisariaqartissagukku sulisut aperikkit.

#### ***Qinersinerit il.il.***

Pinerit ilaanni kommunenut il.il. qinerseqataasinnaavutit. Pisariaqartissagukku sulisut  
aperikkit.

### ***Nunamut allamut nuutsinneqarneq pillaatisiaq naammassiniarlugu***

Pinerit ilaanni periarfissiisoqartarpoq nunagisami nunamiluunniit maanna najukkami pillaatisiamik naammassiniaanissamik. Nuutsinneqarnissamut periarfissaqartoqarsinnaavoq nuna nuutsinneqarfissat suunersoq pillaatisiassavillu sinneruttup sivilissusia apeqqutaallutik. Nalinginnaavoq pinerliisimasut nunagisaminut nuutsinneqartarnerat. Pisuni aalajangersimasuni illit kissaatigisannut akerliusumik nuutsitaasinnaavutit. Paasisaqarnerujumallutit parnaarussivimmi naalagaasoq aperiuq.

### ***Misiligummik iperagaatilluni nunami allamiinneq***

Ilaannikkut pinerliisimasut misiligummik iperagaasut nunami allamiissinnaasarput (amerlanertigut nunami innuttaaffigisaminni). Pissutsit taakku atuutsillugit iperagaanissamut piumasaqaatit eqqortinneqarnissaannik qulakkeerinissamik akisussaasoq tassaassaaq nuna pineqartoq. Nunami allamiissinnaaninnut ilaatigut nuna maanna najukkat aalajangiisuussaaq. Paasisaqarnerorusukkuut sulisut aperikkut.

### ***Nunamit anisitaaneq***

Eqqartuussivimmit aalajagerneqarsimappat iperagaallutillu nunamit anisitaassasutit, amerlanertigut parnaarussaannerit naammassiniassavat parnaarussivimmi matoqqasumi.

Nunamit anisitaassaguit misiligummik iperagaassaait pillaatisiassavit affaa naammassereerukku, parnaarussivimmiiginnarusunnersutit apeqqutaatinngu. Politiit aalajangissavaat qanoq anisitaassanersutit, amerlanertigullumi iperagaasutillu nunamit anisinneqarnissat isumagisarpaat. Pisariaqarfiani anisitaanissannut tunngasunik nalorniffeqaruit sulisut imaluunniit inatsisileritooq illersuisut aperisinnaavatit.

## **37. Ilaquttanut paasisutissat**

Parnaarussamik pulaagaqarniaruit amerlanertigut inissiivimmut pulaarsinnaanermut akuersissummik siumut qinnuteqassaait. Inissiivimmiit erseqqinnerusumik ilitersuutigineqassapput pulaarnermi maleruagassiat suunersut, tassungalu ilaatillugit pulaarfissamik inniminniineq. Maluginiaruk sulisut pulaarninni nassatannik atisannillu misissuinissaat akuerisariaqarakku.

Maleruagassiaqarpoq qanoq annertutigisumik parnaarussat namminneq pigisaminnik aningaasaatiminnillu inissiivimmiititaqarsinnaanerannut. Inissiivimmi sukumiinerusumik ilitersorneqarsinnaavutit, parnaarussaq tunissuteqarfiginiarukku aningaasanilluunniit tuniniarukku.

Allakkat parnaarussamut nassiutatit amerlanertigut sulisunit atuarneqarneq ajorput, kisiannili amerlanertigut parnaarussaq isigitillugu ammarneqartarlutik anngiortumik eqqussiniartarnerit ingalassimaniarlugit. Pinerilli ilaanni parnaarussamut allakkatit atuarneqaaqarsinnaapput.

Aamma taamatut allakkat ilaat (tigummineqaannarlutik) tunniukkumaneqanngissinnaapput. Amerlanertigut allakkat tamakku nassiussisumut utertinneqassapput, tamatigulli kingusinnerpaamik sap.ak. 4 qaangiuttullu nassiussisut paasitinneqassapput allagaat tigummineqaannarsimasut.

Parnaarussat aneersinnaatitaanerannut aammalu oqarasuaateqarsinnaatitaanerannut periarfissaliussat pillugit qulaaniittut takukkit.

Parnaarussivinni matoqqasuni isersitsivinnilu pulaaruit angallattakkamik oqarasuaateqarlutit taamaaliornerit pillaatissutiginnaavat.

### **38. Nipangiuussisussaataaneq**

Parnaarussivinni, isertitsivinni aammalu Kriminalforsorgip susassaqrifiini sulisut tamarmik nipangiuussisussaataapput.

Parnaarussat pillugit paasissutissat ilaqutaannut allanulluunniit avataaneersunut ingerlateqqeqqusaanngillat. Parnaarussap nammineerluni ilaquttani, soorlu inuttut atukkani pillugit oqaluttuussinnaavai, sulisut taamaaliorsinnaatillugit akuersereersimanngikkuni.

### **39. Oqarasuaatikkut siunnersuineq**

Apequtissaqaruit danskit Kriminalforsorgianni inunnik isumaginninnermut siunnersorti (socialrådgiver) oqaloqatigisinnaavat aammalu malittarisassat pisinnaatitaaffiillu pillugit paasissutissanik pissarsisinnaallutit danskit Kriminalforsorgianni kinaanermik taasinani oqarasuaatikkut siunnersuisarfeqarfia attavigalugu, normua: oqar. 70 26 04 06.

- Ulluinnarni: 9:00-14:00
- Ataasinngornermit sisamanngornermut unnukut: 19:00-21:00
- Sapaammi: 12:00-16:00
- Oqarasuaat sapaammi matoqqasarpog.

Siunnersuisarfik ammasarpoq ulluinnarni nal.: 9.00-15.00 aamma 19.00-22.00.

Sap.ak. naanerani siunnersuisarfik ammasarpoq nal.: 12.00-18.00.

Direktoratet for Kriminalforsorgen  
Strandgade 100

DK 1401 Copenhagen K

Oqarasuaat 72 55 55 55

[www.kriminalforsorgen.dk](http://www.kriminalforsorgen.dk)  
[dfk@kriminalforsorgen.dk](mailto:dfk@kriminalforsorgen.dk)